

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2010. január 20.*

A T-252/07., T-271/07. és T-272/07. sz. egyesített ügyekben,

a **Sungro SA** (székhelye: Córdoba [Spanyolország])

felperesnek (T-252/07),

az **Eurosemillas SA** (székhelye: Córdoba)

felperesnek (T-271/07),

a **Surcotton SA** (székhelye: Córdoba)

felperesnek (T-272/07)

képviseli őket: L. Ortiz Blanco ügyvéd,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: M. Moore, A. De Gregorio Merino és A. Westerhof Löfflerova, meghatalmazotti minőségben)

és

az **Európai Bizottság** (képviselik: L. Parpala és F. Jimeno Fernández, meghatalmazotti minőségben, segítők: E. Díaz-Bastien Lopez, L. Divar Bilbao és J. Magdalena Anda ügyvédek

alperesek ellen,

az EK 235. cikk és az EK 288. cikk második bekezdése alapján benyújtott, a felperest a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet (HL L 270., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 40. kötet, 269. o.) IV. fejezetének az 1782/2003 rendelet módosításáról, valamint annak a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia Európai Unióhoz való csatlakozása következtében történő kiigazításáról szóló, 2004. április 29-i 864/2004/EK tanácsi rendelet (HL L 161., 48. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 45. kötet, 136. o.) 1. cikke 20. pontja által bevezetett és a Bíróság C-310/04. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 2006. szeptember 7-én hozott ítéletében (EBHT 2006., I-7285. o.) megsemmisített 10a. fejezetének a 2006/2007 gazdasági év során történt elfogadása és alkalmazása következtében ért állítólagos károk megtérítése iránti kártérítési keresetei tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (nyolcadik tanács),

tagjai: M. E. Martins Ribeiro elnök, S. Papasavvas és N. Wahl (előadó) bírák,
hivatalvezető: J. Palacio González főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2009. április 22-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

- ¹ A Görög Köztársaságnak az Európai Közösségekhez való 1980. évi csatlakozásakor az e tagállam csatlakozási okmányához csatolt, a gyapotra vonatkozó 4. jegyzőkönyv (HL 1979. L 291., 174. o., a továbbiakban: 4. jegyzőkönyv) gyapottámogatási rendszert vezetett be.
- ² Ezt a rendszert először az 1981-es betakarítás idején alkalmazták, majd a Spanyol Királyságnak és a Portugál Köztársaságnak az Európai Közösségekhez való 1986. évi csatlakozásakor kiterjesztették.

- 3 A 4. jegyzőkönyv (2) bekezdése szerint az említett rendszer célja különösen a gyapottermesztés támogatása a Közösség olyan régióiban, ahol az a mezőgazdaság számára fontos, tisztességes jövedelem biztosítása a termelők számára, valamint a kínálat és forgalomba hozatal szintjén megvalósított szerkezeti fejlesztések révén a piac stabilizálása.
- 4 A 4. jegyzőkönyv (3) bekezdése mind az eredeti, mind a Görögország csatlakozási okmányához csatolt 4. jegyzőkönyvvel bevezetett, a gyapotra vonatkozó támogatási rendszer hatodik alkalommal történő kiigazításáról szóló, 2001. május 22-i 1050/2001/EK rendelettel (HL L 148., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 32. kötet, 330. o.) módosított változatában akként rendelkezik, hogy ennek a rendszernek „tartalmaznia kell a termelési támogatás nyújtását”.
- 5 A 4. jegyzőkönyvnek az 1050/2001 rendelettel módosított (6) bekezdése előírja, hogy „[a] Tanácsnak a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően minősített többséggel eljárva kell döntést hoznia az e jegyzőkönyvnek megfelelően bevezetett rendszer szükséges kiigazításairól, valamint el kell fogadnia az e jegyzőkönyv rendelkezéseinek végrehajtásához szükséges általános szabályokat”.
- 6 Az említett (6) bekezdés alapján a Tanács elfogadta a gyapotra vonatkozó termelési támogatásról szóló, 2001. május 22-i 1051/2001/EK tanácsi rendeletet (HL L 148., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 32. kötet, 332. o.).
- 7 E rendelet 2., 11., és 12. cikkéből az következik, hogy a tisztítatlan gyapotra adott termelési támogatás egyenlő az említett gyapotnak az említett rendelet által meghatározott irányára és a világpiaci ár közötti különbséggel, és ezt a támogatást a gyapottisztító vállalkozásoknak legalább az ugyanezen rendeletben megállapított minimálárral megegyező áron vásárolt tisztítatlan gyapotra fizetik meg.
- 8 A közös agrárpolitika reformjának keretében a Tanács elfogadta a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról

és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK rendeletet (HL L 270., 1. o).

9 Az 1782/2003 rendelet (24) és (28) preambulumbekzdése a következéppen szól:

„(24) A közösségi mezőgazdaság versenyképességének fokozása, valamint az élelmiszer-minőség és a környezetvédelmi előírások szükségképpen maguk után vonják a mezőgazdasági termékek intézményes árának csökkenését és a mezőgazdasági üzemek termelési költségeinek növekedését a Közösségben. E célok elérése, valamint egy piacorientáltabb, fenntartható mezőgazdaság létrehozásának elősegítése érdekében végre kell hajtani a termelés támogatásáról a termelő támogatására való áttérést egy minden egyes gazdaság számára elérhető, független jövedelemtámogatási rendszer bevezetésével. Miközben a mezőgazdasági termelőknek kifizetett támogatások tényleges összege nem változik, e szétválasztás jelentős mértékben növelni fogja a jövedelemtámogatás hatékonyságát. Ezért indokolt a mezőgazdasági üzem egységes támogatását a környezetre, az élelmiszer-biztonságra, az állategészségügyre és az állatok kíméletére, valamint a gazdaság jó mezőgazdasági és ökológiai állapotának fenntartására vonatkozó előírásoknak való kölcsönös megfeleltetéshez kötni.

[...]

(28) Annak érdekében, hogy a fokozott piacorientáltság szellemében a mezőgazdasági termelő szabadon választhassa meg, mit termel a földjén – ideértve a továbbra is a termeléstől függő támogatások körébe tartozó termékeket –, az egységes támogatás nem köthető egyetlen meghatározott termék termeléséhez. Azonban a piaci verseny torzulását elkerülendő, egyes termékeket ki kell zárni a támogatható földterületen való termelésből.”

- 10 A közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról szóló 1782/2003/EK rendelet módosításáról, valamint annak a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia Európai Unióhoz való csatlakozása következtében történő kiigazításáról szóló, 2004. április 29-i 864/2004/EK tanácsi rendelet (HL L 161., 48. o, a továbbiakban: vitatott rendelet) (1), (2), (5), (6), (7), (22) és (23) preambulumbekzdése szerint:

- „(1) A közvetlen termelői támogatásnak a termeléstől való függetlenné tétele, és az egységes támogatási rendszer bevezetése fontos szerepet játszik a közös agrárpolitika reformfolyamatában, amelynek célja az árra és termelésre vonatkozó támogatási politikától a termelő jövedelmére vonatkozó támogatási politika felé való elmozdulás. Az 1782/2003 [...] rendelet [...] számos mezőgazdasági termék tekintetében bevezette ezeket az elemeket.
- (2) A közös agrárpolitika reformjának lényegét képező célkitűzések elérése érdekében a gyapotra, olívaolajra, nyersdohányra és komlóra vonatkozó támogatást nagyrészt függetlenné kell tenni a termeléstől, és integrálni kell az egységes támogatási rendszerbe.

[...]

- (5) A gyapotágazat jelenlegi támogatási rendszerének az egységes támogatási rendszerbe történő teljes integrációja a Közösség gyapottermelő régióinak termelésében bekövetkező zavar jelentős kockázatát idézné elő. A támogatás egy részét a támogatható hektáronként nyújtott terményspecifikus támogatással továbbra is a gyapottermeléshez kell kötni. Ennek összegét úgy kell kiszámítani, hogy olyan gazdasági feltételeket biztosítsanak, amelyek az e növényi kultúra termesztésére alkalmas régiókban biztosítják a gyapotágazat folyamatos működését, és megakadályozzák, hogy a gyapotot más növényi kultúrák kiszorítsák. A fenti cél elérése érdekében a tagállamonként rendelkezésre álló hektáronkénti teljes összeget indokolt azon támogatás nemzeti részének 35%-ában meghatározni, amely közvetett módon jutott el a termelőkhoz.

(6) A termelőkhez közvetett módon eljutó támogatás nemzeti része fennmaradó 65%-ának az egységes támogatási rendszer rendelkezésére kell állnia.

(7) Környezetvédelmi okokból tagállamonként meg kell határozni egy bázisterületet a gyapottal bevetett területek korlátozása érdekében. Ezenkívül a támogatható területeket is azokra a területekre kell korlátozni, amelyeket a tagállamok engedélyeztek.

[...]

(22) A gyapotra és a nyersdohányra vonatkozó támogatás szétválasztásához szükség lehet a szerkezetátalakítás felé mutató intézkedésekre. Azoknak a tagállamoknak a termőrégióira vonatkozóan, amelyekben 2000, 2001 és 2002 során közösségi támogatást biztosítottak a gyapot és a nyersdohány tekintetében, kiegészítő közösségi támogatást kell rendelkezésre bocsátani azzal, hogy bizonyos pénzeszközöket a pénzügyi terv 1a. tétele alól annak 1b. tételébe utalnak át. A fenti kiegészítő támogatást az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalpból (EMOGA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról, valamint egyes rendeletek módosításáról, illetve hatályon kívül helyezéséről szóló, 1999. május 17-i 1257/1999/EK tanácsi rendeletben [...] előírt módon kell felhasználni.

(23) A gyapot-, olajbogyó- és nyersdohányágazat termelőinek biztosított jövedelmtámogatás fizetése folyamatosságának biztosítása érdekében nem szabad arra lehetőséget biztosítani, hogy az e támogatási rendszereknek az egységes támogatási rendszerbe történő integrációját elhalasszák.”

¹¹ A vitatott rendelet bevezette az 1782/2003 rendelet IV. címébe a „Gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás” című 10a. fejezetet, amely a 110a.–110f. cikket (a továbbiakban: vitatott rendelkezések) foglalja magában.

12 A módosított 1782/2003 rendelet 110a.–110c. cikke szerint:

„110a. cikk

Hatály

Támogatást kell nyújtani az 5201 00 KN-kód alá tartozó gyapot termelői számára, az e fejezetben meghatározott feltételek szerint.

110b. cikk

Jogosultság

(1) A támogatást a gyapotot termelő támogatható terület hektárszáma után nyújtják. A támogatható területnek a tagállam által gyapottermelés céljából engedélyezett mezőgazdasági földterületen kell elhelyezkednie, azt engedélyezett fajtákkal kell bevetni, és a tényleges betakarításig rendes növekedési feltételek között kell tartani.

Amennyiben azonban a gyapot a tagállam által elismert rendkívüli időjárási körülmények következtében nem éri el a magház kinyílásának időszakát, a gyapottal

teljes mértékben bevetett területek támogathatók maradnak, feltéve hogy a kérdéses területeket a magház kinyílásáig nem használták gyapottermeléstől eltérő célra.

(2) A tagállamok az (1) bekezdésben említett földterületet és fajtákat a 144. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban elfogadott részletes szabályoknak és feltételeknek megfelelően engedélyezik.

110c. cikk

Bázisterületek és összegek

(1) A következő országok tekintetében nemzeti bázisterületet állapítanak meg:

– Görögország: 370 000 ha

– Spanyolország: 70 000 ha

– Portugália: 360 ha.

(2) A támogatható hektáronkénti támogatási összeg:

- Görögországban: 300 000 hektárra 594 EUR és a fennmaradó 70 000 hektárra 342,85 EUR

- Spanyolországban: 1039 EUR

- Portugáliában: 556 EUR.

[...]”

¹³ A módosított 1782/2003 rendelet 110d. és 110e. cikke az elismert ágazati szervezetekkel foglalkozik, amelyek gyapottermelőkől és legalább egy gyapottisztítóból állnak, és „amely[ek]nek célja – különösen – a gyapottisztító ellátása megfelelő minőségű, tisztítatlan gyapottal”. Ezek az ágazati szervezetek – az általuk rögzített osztályozási rendszer szerint, amely többek között figyelembe veszi a tisztítatlan gyapot minőségét – differenciálhatják azon támogatás teljes összegének legfeljebb felét, amelyre termelő tagjai jogosultak.

¹⁴ Ezenkívül a vitatott rendelet beillesztette az 1782/2003 rendeletbe a „Pénzeszközök átutalása” elnevezésű IVb. címet, amely egyebek mellett magában foglalja a „Szerke-

zetátalakításra vonatkozó pénzeszközök átutalása a gyapottermelő régiókban” című 143d. cikket, amely a következőképpen fogalmaz:

„A 2007. költségvetési évtől kezdődően kiegészítő közösségi támogatásként naptári évenként – a 2000., 2001. és 2002. évben a gyapotra vonatkozó átlagos kiadás alapján megállapított – 22 millió EUR összeg áll rendelkezésre a gyapottermelő régiókban az 1257/1999 [...] rendelet szerint az EMOGA Garanciarészlegéhez tartozó vidékfejlesztési programozás keretében tett intézkedések végrehajtása céljából.”

- 15 Végül a vitatott rendelet beillesztette az 1782/2003 rendelet 153. cikkébe többek között a (4a) bekezdést, amely hatályon kívül helyezte az 1051/2001 rendeletet, amelyet a 2005/2006. gazdasági évre azonban továbbra is alkalmazni kell. A módosított 1782/2003 rendelet 156. cikke (2) bekezdésének g) pontja szerint az új gyapottámogatási rendszert 2006. január 1-jétől kell alkalmazni az ezen időponttól kezdve vetett gyapotra.

A jogvita előzményei

- 16 A Bírósághoz 2004. július 22-én benyújtott keresetében a Spanyol Királyság az EK 230. cikk alapján az 1782/2003 rendelet IV. címének a vitatott rendelettel bevezetett 10a. fejezete megsemmisítését kérte. Keresetének alátámasztására négy jogalapra hivatkozott, amelyeket a 4. jegyzőkönyv megsértésére, az indokolási kötelezettség megsértésére, a hatalommal való visszaélésre, valamint a közösségi jog általános elveinek, különösen az arányosság és a bizalomvédelem elvének megsértésére alapított.
- 17 A C-310/04. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 2006. szeptember 7-én hozott ítéletében (EBHT 2006., I-7285. o.) a Bíróság helyt adott a keresetnek. Bár elutasította

a Spanyol Királyság által felhozott első három jogalapot, elfogadta a negyedik jogalap első részét, és megsemmisítette a vitatott rendelkezéseket azzal az indokkal, hogy a Tanács megsértette az arányosság elvét. A Bíróság azonban a megsemmisítés kimondását követően felfüggesztette annak hatályát az új rendelet ésszerű időn belül való elfogadásáig, különösen a gyapotágazatban alkalmazandó támogatási rendszerre vonatkozó bármilyen jogbizonytalanság elkerülése érdekében.

- 18 2007. március 19-én a felperesek, a Sungro SA, az Eurosemillas SA és a Surcotton SA – amelyek spanyolországi székhelyű, nyersgyapottisztítással foglalkozó, a 4. jegyzőkönyvvel létrehozott gyapottámogatási rendszer biztosította kedvezményekben részesülő vállalkozások – azt kérték a Tanácstól és az Európai Községek Bizottságától, hogy térítsék meg az őket a vitatott rendelkezések következtében ért, a Sungro esetében 37 188 euróra, az Eurosemillas esetében 2 661 427 euróra, a Surcotton esetében pedig 1 734 027 euróra becsült kárt.
- 19 2007. június 1-jén mindegyik felperes levelet kapott a Tanácstól, amelyben az arról tájékoztatta őket, hogy a kártérítés iránti kérelmük és az ahhoz csatolt dokumentumok vizsgálatát követően úgy ítélte meg, hogy nem teljesülnek a szerződésen kívüli felelősségének megállapításához szükséges feltételek.
- 20 2007. május 9-én a Bizottság is elutasítóan válaszolt az egyes felperesek kártérítés iránti kérelmére.

Az eljárás és a felek kérelmei

- 21 A Törvényszék Hivatalához 2007. június 26. és október 25. között benyújtott, T-217/07., T-218/07., T-244/07–T-246/07., T-252/07–T-255/07., T-258/07–T-260/07., T-268/07–T-272/07. és T-394/07. számon nyilvántartásba vett keresetlevelekben tizennyolc gyapottisztító vállalkozás – közöttük a felperesek – az őket a vitatott

rendelkezőknek a 2006/2007-es gazdasági év során történt elfogadása és alkalmazása következtében állítólag ért károk megtérítése iránti kereseteket nyújtottak be.

- 22 2007. október 18-i végzésében a Törvényszék nyolcadik tanácsának elnöke a felek meghallgatását követően úgy döntött, hogy az írásbeli és a szóbeli szakasz lefolytatása céljából egyesíti e három ügyet.
- 23 Ugyanezen a napon a Törvényszék (nyolcadik tanács) pervezető intézkedést hozott, amely a vitát a Közösség szerződésen kívüli felelősségének kérdésére, illetve a kár értékelésének módszertanára korlátozta.
- 24 A Törvényszék Hivatalához 2008. július 18-án benyújtott levélben a T-217/07., T-218/07., T-244/07–T-246/07., T-253/07–T-255/07., T-258/07–T-260/07., T-268/07–T-270/07. és T-394/07. sz. ügyekben a felperes felek arról tájékoztatták a Törvényszéket, hogy elállnak kereseteiktől. A Törvényszék nyolcadik tanácsa elnöke a 2008. október 20-i, részleges törlésről szóló végzésében törölte ezt a tizenöt ügyet a Törvényszék nyilvántartásából.
- 25 A Törvényszék a 2009. április 22-i tárgyaláson meghallgatta a T-252/07., T-271/07. és T-272/07. sz. ügyekben részt vevő felek szóbeli előterjesztéseit és a Törvényszék kérdéseire adott válaszaikat.

26 A T-252/07. sz. ügyben a Sungro azt kéri, hogy a Törvényszék:

- nyilvánítsa elfogadhatónak a keresetet;
- hozzon az EK 288. cikk alapján benyújtott kártérítési keresetének helyt adó, és azt megállapító ítéletet, hogy jogosult a Tanács és a Bizottság által egyetemelegesen fizetendő, összesen 37 188 euró összegű anyagi kártérítésre azon kár alapján, amely őt a vitatott rendelkezéseknek a 2006/2007-es gazdasági év során történt jogellenes elfogadása és a gyapotágazatra alkalmazása következtében érte;
- a Tanácsot és a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

27 A T-271/07. sz. ügyben az Eurosemillas azt kéri, hogy a Törvényszék:

- nyilvánítsa elfogadhatónak a keresetet;
- hozzon az EK 288. cikk alapján benyújtott kártérítési keresetének helyt adó, és azt megállapító ítéletet, hogy jogosult a Tanács és a Bizottság által egyetemelegesen fizetendő, összesen 2 661 427 euró összegű anyagi kártérítésre azon kár alapján, amely őt a vitatott rendelkezéseknek a 2006/2007-es gazdasági év során történt jogellenes elfogadása és a gyapotágazatra alkalmazása következtében érte;

- a Tanácsot és a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

28 A T-272/07. sz. ügyben a Surcotton azt kéri, hogy a Törvényszék:

- nyilvánítsa elfogadhatónak a keresetet;
- hozzon az EK 288. cikk alapján benyújtott kártérítési keresetének helyt adó, és azt megállapító ítéletet, hogy jogosult a Tanács és a Bizottság által egyetemlegesen fizetendő, összesen 1 734 027 euró összegű anyagi kártérítésre azon kár alapján, amely őt a vitatott rendelkezéseknek a 2006/2007-es gazdasági év során történt jogellenes elfogadása és a gyapotágazatra alkalmazása következtében érte;
- a Tanácsot és a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

29 A Tanács azt kéri, hogy a Törvényszék:

- teljes egészükben utasítsa el a kereseteket;
- a felpereseket egyetemlegesen kötelezze a költségek viselésére.

30 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

- teljes egészükben utasítsa el a kereseteket mint megalapozatlanokat;
- a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.

31 Miután a tárgyaláson meghallgatta a feleket, a Törvényszék (nyolcadik tanács) úgy döntött, hogy az eljárási szabályzat 50. cikkének megfelelően az ítélethozatal céljából is egyesíti ezt a három ügyet.

A jogkérdésről

Előzetes észrevételek

32 A felperesek, amint azt a tárgyaláson a Törvényszék egyik kérdésére adott válaszukban megerősítették, kereseteiket arra alapozzák, hogy joguk van a Közösség szervei jogellenes magatartása miatti kártérítésre. Kijelentették ugyanis, hogy a jelen keresetek keretében nem kívánnak a Közösség szervei jogszerű magatartása miatti felelősségére hivatkozni.

33 Pontosabban a felperesek azzal érvelnek, hogy a jelen ügyben a Közösség szervei jogellenes magatartása miatti, az EK 288. cikk második bekezdése értelmében vett szerződésen kívüli felelőssége megállapításának mind a három együttes feltétele

– teljesül a közösségi intézménynek felrótt magatartás jogellenessége, a kár bekövetkezése, valamint az ezen magatartás, illetve a hivatkozott kár közötti okozati összefüggés fennállása – teljesül.

34 Ezzel szemben a Tanács és a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a Közösség szerződésen kívüli felelőssége megállapításának egyetlen feltétele sem teljesül. Többek között úgy vélik, hogy a kereseti kérelmek a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács ügyben hozott ítélet jelentésének és hatályának eltorzításával téves előfeltételezésből indulnak ki.

35 A Törvényszék emlékeztet arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Közösség szervei jogellenes magatartása miatti, az EK 288. cikk második bekezdése értelmében vett szerződésen kívüli felelősségének megállapítása az intézményeknek felrótt magatartás jogellenességére, a kár bekövetkezésére és a magatartás, illetve a hivatkozott kár közötti okozati összefüggés fennállására vonatkozó több feltétel együttes fennállásától függ (lásd ebben az értelemben a C-243/05. P. sz., Agraz és társai kontra Bizottság ügyben 2006. november 9-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-10833. o.] 26. pontját, valamint a C-120/06. P. és C-121/06. P. sz., FIAMM és társai kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben 2008. szeptember 9-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-6513 o.] 106. pontját és a hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

36 E feltételek együttes fennállásának követelménye azt jelenti, hogy ha egyikük nem teljesül, a kártérítés iránti keresetet teljes egészében el kell utasítani anélkül, hogy vizsgálni kellene az említett felelősség megállapításának többi feltételét (a Bíróság C-122/01. P. sz., T. Port kontra Bizottság ügyben 2003. május 8-án hozott ítéletének [EBHT 2003., I-4261. o.] 30. pontja; lásd továbbá ebben az értelemben a Bíróság C-257/98. P. sz., Lucaccioni kontra Bizottság ügyben 1999. szeptember 9-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-5251. o.] 14. és 63. pontját).

37 A jelen ügyben azzal kell kezdeni a vizsgálatot, hogy teljesül-e a közösségi intézmények jogellenes magatartása és a felperesek által hivatkozott kár közötti okozati összefüggés fennállására vonatkozó feltétel.

Az arányosság elvének a vitatott rendelettel kapcsolatos megsértése és a hivatkozott károk közötti okozati összefüggésről

A felek érvei

38 A felperesek azzal érvelnek, hogy az őket állítólag ért kár a Bíróság által a fent hivatkozott Spanyolország kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben megsemmisített, de az új rendelet ésszerű időn belül való elfogadásáig hatályban tartott vitatott rendelkezések következménye.

39 Szerintük ez a kár egyfelől és elsődlegesen abból az elmaradt haszonból (*lucrum cessans*) áll, amely annak a következménye, hogy az 1051/2001 rendelettel szabályozott három legutóbbi gazdasági évben (2003/2004-ben, 2004/2005-ben és 2005/2006-ban) elvetett, betakarított és megtisztított gyapot átlagos mennyiségéhez képest jelentősen csökkent a 2006/2007-es gazdasági évben elvetett, betakarított – és ebből következően – megtisztított gyapot mennyisége. Ugyanis a vitatott rendelet – amely az addig fennálló, teljes mértékben a termeléstől függő és gyapottisztító vállalkozásokon keresztül folyósított támogatásokból álló rendszer helyett olyan rendszert hoz létre, amelyben a támogatások 65%-a független a termeléstől, és azokat megművelt hektáronként közvetlenül a termelőknek nyújtják függetlenül a megtermelt gyapot mennyiségétől – a megművelt terület, a hektáronkénti hozam és a gyapottermelés nagyon jelentős, mintegy 60%-os csökkenését idézte elő. A felperesek e tekintetben emlékeztetnek arra, hogy Spanyolországban a gyapot termelése és tisztítása gazdaságilag szorosan összefüggő tevékenységek. Másfelől a felpereseket ért kár tényleges anyagi kár (*damnum emergens*), amely a vitatott rendelet elfogadása nyomán felmerülő jogi és gazdasági tanácsadási költségekből áll.

40 Állításaik alátámasztására a felperesek azt adják elő, hogy a kereseteikhez csatolt, egy szakértői iroda által 2007 márciusában készített iratok, jelesen a gyapottámogatási rendszer reformjának a spanyolországi termelésre gyakorolt hatásairól szóló jelentés (a továbbiakban: 2007. évi jelentés), és az őket ért károkról szóló szakértői vélemények (a továbbiakban: szakértői vélemények) meggyőzően bizonyítják nem csak a kár bekövetkezését, hanem a vitatott rendelkezések spanyolországi alkalmazása és az őket a 2006/2007-es gazdasági évben – amelyben az említett rendelkezéseket alkalmazták –

ért kár közötti okozati összefüggést. Éppen a Bíróság által megsemmisített vitatott rendelkezések és a gyapotágazatban az említett gazdasági évben való alkalmazásuk okozta a gyapottal bevetett terület és a hektáronkénti hozamok jelentős csökkenését, valamint ennél fogva a gyapottermelés, és abból következően a gyapottisztító-iparnak szállított gyapot mennyiségének megcsappanását. A felperesek véleménye szerint, ha nem fogadták volna el ezeket a rendelkezéseket, vagy a 4. jegyzőkönyvben és a vitatott rendelet (5) preambulumbekzdésében szereplő célokat hatékonyabban szolgáló más rendelkezéseket fogadtak volna el, az őket ért kár nem következett volna be, vagy legalábbis jóval enyhébb lett volna.

41 A felperesek azt is hangsúlyozzák, hogy a Spanyol Királyság által a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács ügy keretében benyújtott keresetéhez csatolt jelentések is azt mutatják be, hogy a vitatott rendelkezések milyen káros következményekkel járnak a spanyolországi gyapottermesztés fenntartására annak következtében, hogy nem lesz biztosítva annak jövedelmezősége. A felperesek szerint ugyanis e jelentések előre jelezték, hogy a vitatott rendelkezésekkel, különösen a termeléstől függő és az attól független támogatásoknak a Tanács által meghatározott százalékarányával nem lesz biztosítható a termelés jövedelmezősége az érintett területeken, ami a termőterület jelentős részének műveletlenül hagyásával vagy más növényekkel való bevetésével, következésképpen a gyapottermelés és a gyapottisztító-ipar által feldolgozható mennyiség jelentős csökkenésével jár. Ezenfelül az Európai Parlament, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság is ellenezte a támogatásoknak a közösségi jogalkotó által meghatározott százalékarányát, illetve e két szerv is hangsúlyozta, hogy ezek a rendelkezések alkalmatlanok a kitűzött célok megvalósítására.

42 A felperesek azzal érvelnek, hogy a tények megerősítették a fent említett előrejelzéseket, valamint a vitatott rendelkezések és az őket ért kár közötti okozati összefüggés feltétlen jellegét. E tekintetben a 2007. évi jelentés azt bizonyítja, hogy a Spanyolországban termelt gyapot mennyiségének a vitatott rendelkezések elfogadását követő csökkenése súlyos károkat okozott a gyapottisztító-iparnak, amelynek eladásai nyersanyag hiányában jelentős mértékben csökkentek. E csökkenést súlyosbította az a tény, hogy ez az ipar kizárólag a helyi termelésből képes nyersanyagot, vagyis nyers

gyapotot beszerezni. Egyébiránt az eladások csökkenése nem köthető a mezőgazdasági termelés szempontjából általánosan meghatározónak tekintett semmilyen más tényezőhöz.

- 43 A felperesek előadják, hogy a vitatott rendelkezéseknek a 2006/2007-es gazdasági év folyamán történt alkalmazása nem csak az általuk megtisztított gyapot mennyiségére járt káros hatással, hanem a gyapotrost eladási árára is. Ezenfelül a termelt gyapotrost mennyiségének a szabályozás módosítása miatti csökkenése káros következményekkel járhat a gyapottisztító vállalkozások versenyhelyzetére az elkövetkező gazdasági években, mivel könnyebbé vált a harmadik országokból származó új versenytársak piacra lépése.
- 44 Ezenkívül a 2007. évi jelentésből az is kitűnik, hogy az új szabályozási rendszernek a 2007/2008-as gazdasági évre gyakorolt hatásai még rosszabbak, mivel lehetséges, hogy a felperesek pénzügyileg nem lesznek képesek teljesíteni egy újabb gazdasági évet a gyapotágazatra vonatkozó új támogatási rendszer keretében, és csődbe mennek, vagy bezárni kényszerülnek.
- 45 Válaszukban a felperesek azzal érvelnek, hogy – ellentétben az alperes intézmények állításával – a 2007. évi jelentés és a szakértői vélemények nem egyszerűen feltételezéseken, hanem a Bizottság szervezeti egységei által 2007-ben elvégzett hatásvizsgálat által megerősített, és a szabályozás módosítása következtében tényleges kár bekövetkezését tapasztaló gyapottisztító vállalkozásokra vonatkozó pénzügyi kimutatásokból vett valós adatokon alapulnak. E kár összegét a két szabályozási rendszer keretében elért tényleges eredmények összehasonlítása alapján becsülték meg, ami a szakértők véleménye szerint helytálló megközelítés. Az alperes intézményeknek az említett jelentések helytállóságára és megállapításaira vonatkozó teljesen általános kritikája azt bizonyítja, hogy nem fordítottak figyelmet e jelentések alapos tanulmányozására.
- 46 A Tanács és a Bizottság lényegében úgy véli, hogy a jelen ügyben nem teljesül a Tanácsnak a vitatott rendelet elfogadásában megnyilvánuló jogellenes magatartása és az állítólagos kár közötti okozati összefüggéssel kapcsolatos feltétel. Különösen azt hangsúlyozzák, hogy a felperesek csak annyit állítanak, hogy az őket állítólag ért kár a vitatott rendelkezések alkalmazásának eredménye. Márpedig az általuk adott tájékoztatás nem teszi lehetővé az őket terhelő bizonyítási kötelezettség teljesítettnek tekintését. E tekintetben a 2007. évi jelentésből és a szakértői véleményekből – amelyek

a megtermelt gyapotnak abban az esetben várható mennyiségén alapulnak, ha nem kerül sor a gyapottámogatási rendszernek a vitatott rendelettel bevezetett reformjára – levont megállapítások nem relevánsak. A felpereseknek az egyfelől a vitatott rendelet, másfelől a gyapottámogatási rendszer reformjára vonatkozó, jogilag kifogástalan rendelet – amelyet a Tanács is el akar fogadni a lehető legrövidebb időn belül – hatásai közötti különbségből kellett volna kiindulni.

A Törvényszék álláspontja

⁴⁷ A felrótt magatartás és a hivatkozott kár közötti okozati összefüggésre vonatkozó feltételt illetően az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az állítólagos kárnak a felrótt magatartásból kellőképpen közvetlenül kell következnie, vagyis ez utóbbinak a kár meghatározó okának kell lennie (lásd ebben az értelemben a Bíróság 64/76., 113/76., 167/78., 239/78., 27/79., 28/79. és 45/79. sz., Dumortier és társai kontra Tanács egyesített ügyekben 1979. október 4-én hozott ítéletének [EBHT 1979., 3091. o.] 21. pontját; az Elsőfokú Bíróság T-175/94. sz., International Procurement Services kontra Bizottság ügyben 1996. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-729. o.] 55. pontját és T-360/04. sz., FG Marine kontra Bizottság ügyben 2007. július 19-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 50. pontját). Az okozati összefüggést a felpereseknek kell bizonyítania (lásd a Bíróság C-363/88. és C-364/88. sz., Finsider és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1992. január 30-án hozott ítéletének [EBHT 1992., I-359. o.] 25. pontját, valamint az Elsőfokú Bíróság T-220/96. sz., EVO kontra Tanács és Bizottság ügyben 2002. április 24-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-2265. o.] 41. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

⁴⁸ A közösségi intézmény vétkes magatartásának betudható kár meghatározásakor a felelősséget kiváltó kötelezettségszegés hatásait kell figyelembe venni, nem pedig azon aktusét, amelybe illeszkedik, feltéve, hogy az intézmény ugyanolyan hatású aktust fogadhatott volna el, illetve kellett volna elfogadnia jogsértése nélkül. Az okozati összefüggés vizsgálata tehát nem indulhat ki abból a hibás premisszából, miszerint a jogellenes aktus hiányában az intézmény tartózkodott volna a cselekvéstől, vagy

az említettel ellentétes aktust hozott volna, ami szintén jogellenes magatartás lehetne a részéről, hanem a vétkes magatartással az érintett harmadik fél számára okozott helyzetet kell összehasonlítani azzal a helyzettel, amely akkor alakult volna ki, ha az intézmény jogszerűen jár el.

- 49 Annak megállapításához tehát, hogy fennáll-e közvetlen ok-okozati összefüggés a Közösségnek felrótt magatartás és az állítólagos kár között (lásd ebben az értelemben a Bíróság 36/62. sz., *Société des Aciéries du Temple* kontra Főhatóság ügyben 1963. december 16-án hozott ítéletét [EBHT 1963., 583., 603. o.], valamint a fent hivatkozott *Finsider és társai* kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 41. és 50. pontját), azt kell vizsgálni, hogy a jelen ügyben a hivatkozott kár közvetlenül az állítólagos jogsértésből ered-e (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott *Finsider és társai* kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 28. pontját).
- 50 A jelen ügyben szóban forgó jogsértő magatartást illetően a felperesek – amint azt a tárgyaláson a Törvényszék kérdésére megerősítették – az őket állítólag ért kár kiváltó okaként kizárólag a Tanács által a vitatott rendelet elfogadásakor elkövetett jogsértést, jelesül az arányosság elvének a Bíróság által a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács ügyben megállapított megsértését jelölték meg.
- 51 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács ügyben megsemmisítette a vitatott rendelkezéseket annyiban, amennyiben azok kapcsán megsértették az arányosság elvét.
- 52 Pontosabban a Bíróság megállapította, hogy a felek nem vitatták, hogy a 864/2004 rendelet elfogadását nem előzte meg a gyapotágazatban javasolt reform lehetséges

gazdasági-társadalmi hatásait értékelő bizottsági tanulmány, bár végeztek ilyen vizsgálatokat a támogatási rendszerek reformja keretében bizonyos más ágazatokban, például a dohányágazatban (az ítélet 103. pontja). Ennélfogva felmerült a kérdés, hogy a gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás összegét mi alapján határozták meg, és – ebből következően – azon az alapon a közösségi jogalkotó a széles mérlegelési jogkörének túllépése nélkül juthatott-e arra a következtetésre, hogy a korábbi támogatási rendszerben fennálló támogatások összegének 35%-ában meghatározott támogatás összege elegendő a jövedelmezőség, és ebből következően a gyapottermesztés fenntartásának biztosítása érdekében követett cél eléréséhez.

53 Az arányosság elvét illetően, amely megköveteli, hogy a közösségi intézmények aktusai ne haladják meg a szóban forgó szabályozás által kitűzött, jogos cél elérésére alkalmas és ahhoz szükséges mértéket (az ítélet 97. pontja), a Bíróság úgy ítélte meg, hogy az intézményeknek mindenesetre tudniuk kell világosan és egyértelműen meghatározni és ismertetni azokat az alapvető adatokat, amelyeket figyelembe kellett venniük a vitatott intézkedések megalapozásához, és amelyekről mérlegelési jogkörük gyakorlása függött (az ítélet 123. pontja). Márpedig a szóban forgó ügyben egyrészt bizonyos bérköltségeket nem vettek figyelembe a gyapottermesztésnek az új támogatási rendszerben várható jövedelmezőségéről szóló összehasonlító vizsgálat során, amely a gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás összege meghatározásának alapjául szolgált, másrészt annak ellenére nem vizsgálták a reformnak a gyapottisztító vállalkozások gazdasági helyzetére gyakorolt lehetséges hatását, hogy ez a gyapottermesztés jövedelmezőségének értékelésekor figyelembe veendő alapvető adat (lásd az ítélet 124–132. pontját).

54 Ebből a Bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a 864/2004 rendeletet megalkotó Tanács nem bizonyította a Bíróság előtt, hogy az e rendelettel bevezetett új gyapottámogatási rendszert mérlegelési jogkörének tényleges gyakorlásával fogadta el, amely magában foglalta valamennyi, az ügyben releváns tény és körülmény figyelembevételét, közöttük a gyapottermeléshez kapcsoló valamennyi bérköltséget és a gyapottisztító vállalkozások életképességét, amelyek figyelembevétele szükséges volt a gyapottermesztés jövedelmezőségének értékeléséhez (lásd az ítélet 133. pontját). A Bíróság szerint ebből az következik, hogy a közösségi intézmények által benyújtott adatok nem teszik lehetővé számára annak ellenőrzését, hogy a közösségi jogalkotó a tárgyra vonatkozóan meglévő, széles mérlegelési jogkörének túllépése nélkül hogyan juthatott arra a következtetésre, hogy a gyapotra vonatkozó terményspecifikus támogatás összegének az előző támogatási rendszerben fennálló összes támogatás

összege 35%-ában való meghatározása elegendő a 864/2004 rendelet (5) preambulum-bekezdésében kifejtett, a jövedelmezőségnek és így e növényi kultúra termesztése fenntartásának biztosítására vonatkozó, a 4. jegyzőkönyv (2) bekezdésében előírt célt tükröző cél eléréséhez (lásd az ítélet 134. pontját). A Bíróság ez alapján megállapította, hogy sérült az arányosság elve (az ítélet 135. pontja).

55 E megállapítások fényében kell megvizsgálni, hogy a felperesek felhoztak-e bizonyítékot vagy bizonyító erejű ténykörülmenyt a vitatott rendelet elfogadásakor elkövetett jogsértés és az állítólagos károk közötti ok-okozati összefüggés fennállására vonatkozóan.

– Az arányosság elvének a vitatott rendelettel kapcsolatos megsértése és a gyapottermelés visszaeséséből és a gyapottisztító vállalkozások által a 2006/2007-es gazdasági évben várt jövedelem ebből következő csökkenéséből eredő károk közötti okozati összefüggésről

56 A felperesek által a keresetleveleikben és a válaszaikban kifejtett érvelésből, valamint az annak alátámasztására benyújtott jelentésekből és szakértői véleményekből kitűnik, hogy az általuk elvégzett vizsgálat annak bizonyításában áll, hogy az eladások mennyiségének a 2006/2007-es gazdasági évben tapasztalt csökkenése és a vitatott rendelet hatálybalépése között áll fenn összefüggés, nem pedig az említett csökkenés és a Tanács által az említett rendelet elfogadásakor elkövetett jogsértés között.

57 Először is, ami a 2007. évi jelentést illeti, az arra irányul – amint az a tárgyból is kitűnik –, hogy számba vegye a „gyapottámogatási rendszer reformjának a spanyol termelésre gyakorolt hatásait”. Amint az a különböző szakaszai megfogalmazásából kitűnik, az e jelentésben kifejtettek vagy a „reformnak a gyapottermesztés ösztönzőire gyakorolt hatásaival”, vagy a „reformnak a spanyol termelésre gyakorolt hatásai mennyiségi mutatókkal való leírásával” kapcsolatosak. Meg kell jegyezni azt is, hogy ez az értékelés elsősorban a kizárólag a gyapottermeléshez kötött támogatásokból álló

rendszerrel a 65%-ban az említett termeléstől független támogatásokból álló rendszerre történő átmenet általános hatásaira vonatkozik.

- 58 Ami a szakértői jelentéseket illeti, azok az első részben a reformnak a gyapottisztító ágazat egészére gyakorolt hatásának, a második részben pedig azon kár összegének értékelésére irányulnak, amely az egyes felpereseket a korábbi gyapottámogatási rendszer hatálya alá tartozó megelőző három gazdasági évről képest érte. A felperesek e tekintetben hangsúlyozzák, hogy a szakértői véleményekben az őket ért kárt a következőképpen számították ki: „a [2006/2007-es] gazdasági évről a gyapottámogatásra vonatkozó hatályban lévő szabályozás figyelembe vételével becsült eredmények (a gazdasági év végén készített becslés) és az azon eredmények közötti különbség alapján, amelyeket a vállalkozás által a korábbi támogatási rendszer (alternatív forgatókönyv) szerint érhetett volna el”.
- 59 Meg kell állapítani, hogy mindezek nem bizonyítják, hogy a hivatkozott kár közvetlenül kapcsolódik az arányosság elvének a vitatott rendelkezés Tanács általi elfogadásában megnyilvánuló megsértéséhez. Ugyanis, amint az a fenti 48. pontban szerepel, az okozati összefüggés vizsgálata nem indulhat ki abból a hibás premisszából, miszerint a jogellenes aktus hiányában az intézmény tartózkodott volna a cselekvéstől, vagy az említettel ellentétes aktust hozott volna, hanem a vétkes magatartással az érintett harmadik fél számára okozott helyzetet kell összehasonlítani azzal a helyzettel, amely akkor alakult volna ki, ha az intézmény jogszerűen jár el.
- 60 A jelen ügyben a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács ügyben hozott ítéletből kiderül, hogy nem önmagukban a vitatott rendelkezések minősülnek az arányosság elve megsértésének, hanem az, hogy a reform bevezetése előtt, különösen az arról szóló hatásvizsgálat során nem minden releváns tény és körülményt vettek figyelembe. Következésképpen a jövedelmeknek a kizárólag a reform miatt bekövetkezett bármilyen csökkenése nem áll okozati összefüggésben a Bíróság által megállapított jogsértéssel, mivel ez a jogsértés nem kérdőjelezi meg a reform bevezetéséről szóló döntést. A felpereseknek tehát bizonyítaniuk kellett volna, hogy a termeléstől függő és attól független támogatásoknak a 2004. évi reform részét képező aránya (35%, illetve 65%), amely az általuk hivatkozott kár kiváltó oka, más lett volna, ha a közösségi intézmények az említett ítéletnek megfelelően figyelembe vesznek minden releváns

adatot (a gyapottermelésre gyakorolt hatást, a gyapottermesztéshez kapcsolódó bérköltségeket, az új rendszernek a gyapottisztító ágazatra gyakorolt hatását).

61 Márpedig a felperesek nem bizonyították, hogy a Bíróság által a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács ügyben hozott ítéletében megállapított jogsértés hiányában a vitatott rendeletet nem vagy szükségszerűen más tartalommal fogadták volna el. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a vitatott rendelet, különösen az általa az 1782/2003 rendeletbe bevezetett 10a. fejezet – amint az az indokolásából egyértelműen kitűnik – a közös agrárpolitikának az 1782/2003 rendelettel megkezdett reformjába illeszkedik, amelynek célja az árra és termelésre vonatkozó támogatási politikának a termelő jövedelmére vonatkozó közvetlen támogatási politikával való felváltása, illetve az egységes támogatási rendszer bevezetése (lásd az (1) preambulumbekendést). Mivel a termeléstől fokozatosan független támogatási rendszerre való áttérés a közös agrárpolitika reformjának központi eleme, a felperesek a jelen keresetekben nem hivatkozhatnak a vitatott rendelet elfogadása előtt hatályban volt támogatási rendszerre.

62 Azt is hangsúlyozni kell, hogy a jelen keresetek benyújtásának időpontjában a Tanács még nem fogadta el az új rendeletet, ennél fogva ekkor még nem lehetett előre látni a gyapotátogatási rendszer reformjára vonatkozó, a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács ügyben hozott ítélet nyomán és azzal összhangban elfogadásra kerülő rendelkezések tartalmát. Ilyen feltételek között a felpereseknek olyan konkrét bizonyítékokkal kellett volna szolgálniuk, amelyek alapján biztosan megállapítható, hogy az új rendelettel – tekintettel arra a kötelezettségre, hogy a gyapotágazat különleges helyzetére vonatkozó összes tényezőt és körülményt, beleértve az adott növény termesztése jövedelmezőségének értékeléséhez szükséges összes részletet, figyelembe kell venni – a gyapottermelőknek nyújtott támogatások olyan rendszerét kellett létrehozni, amely különbözik a vitatott rendeletben szereplőrendszertől.

63 Más szóval a felpereseknek bizonyítaniuk kellett volna, hogy – olyan új rendszer létrehozásával, amely hatásvizsgálat elvégzésének következtében nem csak a jogot tartja tiszteletben, hanem a közös agrárpolitika reformjának alapját képező célokat is –

a Tanácsnak szükségszerűen a vitatott rendelkezésekben szereplőktől eltérő támogatási rendszert, illetve a termelésfüggő és az attól független támogatások eltérő arányát kellett volna választania.

- 64 Márpedig, nemcsak hogy a felperesek nem szolgáltak ilyen bizonyítékokkal, hanem a Bizottság szervezeti egységei által 2007 folyamán a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács ügyben hozott ítélettel összhangban elvégzett hatásvizsgálatból az is kiderül, hogy a felmerült három stratégiai lehetőség, jelesül a „termeléshez nyújtott támogatások” (más néven: a reform előtti forgatókönyv), a „termeléstől teljes mértékben független támogatások” és a „termeléstől majdnem teljesen független támogatások” (más néven: 2004-es forgatókönyv), közül a legutóbbi az, amely a legjobb eszközöket kínálja a reform különböző céljainak elérésére, mivel eleget tesz a 4. jegyzőkönyvben szereplő feltételeknek, és összhangban van a közös agrárpolitika reformjának folyamatával.
- 65 Ennek megfelelően a Bizottság által 2007. november 9-én benyújtott új rendelettervezetben az szerepel, hogy az elvégzett vizsgálatok arra a következtetésre jutnak, hogy fenn kell tartani a termeléstől függő és attól független támogatások 35–65%-os arányát.
- 66 Végül meg kell állapítani, hogy a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács ügyben hozott ítélet nyomán elfogadott új rendelet, jelesül az 1782/2003/EK rendelet módosításáról és a gyapotágazat nemzeti szerkezetátalakítási programjainak létrehozásáról szóló, 2008. június 23-i 637/2008/EK tanácsi rendelet (HL L 178., 1. o.) változatlanul hagyja a termeléstől függő és az attól független támogatások százalékarányát (lásd a (9) és (10) preambulumbekendést).
- 67 A felperesek által a tárgyaláson felhozott azon körülmény, hogy a 637/2008 rendelet olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek a gyapottisztító vállalkozások számára látszólag kedvezőbbek, mint a vitatott rendeletben szereplő rendelkezések, sem bizonyítja jobban, hogy kellőképpen közvetlen összefüggés áll fenn az elkövetett

jogsértés és az állítólagos károk között, mivel nincs bizonyítva, hogy az e rendeletben szereplő új rendelkezések, amelyek a gyapotágazatnak az új jogi és gazdasági környezetben való stabilizálására irányulnak, szükségszerűen a Bizottság szervezeti egységei által a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács ügyben hozott ítélettel összhangban elvégzett különböző hatásvizsgálatok eredményei. Ugyanis sem az e vizsgálatokból levont következtetésekből (lásd a fent hivatkozott hatástanulmány összefoglalójának 5. pontját), sem a 637/2008 rendelet indokolásából (lásd a (16)–(24) preambulumbekendést) nem következik, hogy e rendelkezések bevezetésére – a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács ügyben hozott ítéletnek megfelelően – valamennyi releváns tény és körülmény figyelembevétele nyomán került sor.

– Az arányosság elvének a vitatott rendelettel kapcsolatos megsértése és a jogi és gazdasági tanácsadási költségek közötti okozati összefüggésről

⁶⁸ A „jogi és gazdasági tanácsadási költségekből”, valamint adott esetben az értékcsökkenési leírás és tárgyi eszközök címén kifizetett költségekből álló kárt illetően szintén úgy kell tekinteni, hogy a felperesek elmulasztották megjelölni, hogy ezek a „vitatott rendelet elfogadása nyomán keletkezett” költségek – feltéve, hogy ténylegesen felmerültek – mennyiben álltak közvetlen összefüggésben a Bíróság által a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács ügyben megállapított jogsértéssel.

⁶⁹ A Törvényszék által a tárgyaláson feltett kérdésre válaszolva ugyanis a felperesek kifejtették, hogy a szóban forgó költségek valójában a jelen eljárással kapcsolatban felmerült költségekhez kapcsolódnak. Márpedig a közösségi bíróság előtti bírósági felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségeket úgy kell tekintetni, hogy azokat a költségekről hozott határozatok rendezik az ilyen jellegű költségekre az ügyet

lezáró határozatokban alkalmazandó különleges eljárási szabályok alapján, illetve a költségek összegének vitatása esetére meghatározott különleges eljárások keretében. Ezen eljárások kizárják azt, hogy a Közösség szerződésen kívüli felelősségét vitató kereset keretében követeljék ugyanezeket a költségeket vagy az ugyanebből az okból felmerült költségeket, beleértve az azon felek részéről felmerült költségeket is, akiknek pervesztesként viselniük kellett a költségeket.

70 A fenti megfontolásokból következik, hogy a felperesek nem tudták bizonyítani, hogy az őket ért kár ok-okozati összefüggésben áll az arányosság elvének a vitatott rendelettel kapcsolatos megsértésével.

71 Következésképpen a kereseteket – mint megalapozatlanokat – el kell utasítani annak vizsgálata nélkül, hogy a jelen ügyben fennállnak-e a Közösség szerződésen kívüli felelőssége megállapításának egyéb feltételei.

A költségekről

72 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperesek

pervesztesek lettek, a Tanács és a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell őket saját költségeik viselésére, valamint a Tanács és a Bizottság részéről felmerült költségek egyetemleges viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (nyolcadik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) A Törvényszék ítélethozatal céljából egyesíti a T-252/07., T-271/07. és T-272/02. sz. ügyeket.**

- 2) A Törvényszék a kereseteket elutasítja.**

- 3) A Sungro SA, az Eurosemillas SA és Surcotton SA viselik saját költségeiket, valamint egyetemlegesen az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság részéről felmerült költségeket.**

Kihirdetve Luxembourgban, a 2010. január 20-i nyilvános ülésen.

Aláírások